

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa
Institut Latina & Graeca

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ LATINSKOG

I GRČKOG JEZIKA

u kategoriji

LATINSKI JEZIK

za

OSNOVNE ŠKOLE

Maksimalni i ostvareni broj bodova:

I. Prijevod:

24		
----	--	--

II. Gramatika:

12		
----	--	--

III. Civilizacija:

12		
----	--	--

Ukupni broj bodova:

48		
----	--	--

Članovi školskog povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Škola i mjesto održavanja natjecanja:

_____

Županija: _____

Nadnevak natjecanja: 2. veljače 2015.

I. Uz pomoć rječnika prevedi tekst. Označene riječi potraži u komentaru.

Hercules a puero¹ corpus suum diligenter exercebat; magnam partem diei in palaestra consumebat; didicit etiam arcum intendere et tela conicere. His exercitationibus vires eius confirmatae sunt. In musica etiam a Lino Centauro² erudiebatur (Centauri autem equi erant sed caput hominis habebant); huic tamen arti minus diligenter studebat. Hic Linus Herculem olim obiurgabat, quod non studiosus erat; tum puer iratus citharam³ subito rapuit et omnibus viribus caput magistri infelicis percussit. Ille ictu prostratus⁴ est, et paulo post e vita excessit⁵, neque quisquam postea id officium suscipere voluit.

Komentar:

1 od djetinjstva

2 Centaurus, -i, m. - Kentaur, mitsko biće; Linus, -i, m. - Lin (osobno ime)

3 cithara, -ae, f. - kitara, žičani instrument

4 prostratus - vidi *prosterno*, 3.

5 excessit - vidi *excedo*, 3.

I. PRIJEVOD

max 24	
--------	--

II. GRAMATIKA

1. Navedenim promjenjivim riječima iz rečenica u tekstu odredi gramatički oblik i službu u

rečenici (npr. *Hercules* - nominativ jednine, subjekt rečenice).

riječ iz rečenice	gramatički oblik	služba u rečenici
<i>corpus</i>		
<i>(in) palaestra</i>		
<i>(a) Lino</i>		
<i>infelicitis</i>		

max 8

2. Napiši na latinskom odgovore na pitanja služeći se tekstom i prema primjeru (punom rečenicom).

(npr. *Quis corpus suum diligenter exercebat?* Hercules corpus suum diligenter exercebat.)

a - *Cui arti minus diligenter studebat?* _____

b - *Quale caput Linus habebat?* _____

max 2

3. Prebaci zadane rečenice u suprotno stanje, prema primjeru.

(npr. *Puer iratus citharam subito rapuit.* - Cithara a puero irato subito rapta est.)

a - *His exercitationibus vires eius confirmatae sunt.*

_____

b - *Hic Linus Herculem olim obiurgabat.*

_____

max 2

max 12

III. CIVILIZACIJA

1. Navedi predmet koji navedeno božanstvo obično ima u ruci.

a) Mars _____

b) Diana _____

c) Cerera _____

d) Vulkan _____

max 4	
-------	--

2. Crtom spoji ime demona-zaštitnika s njihovom službom.

a) Lari 1) brinu o pokućstvu i hrani

b) Mani 2) brinu o sjenama mrtvih

c) Penati 3) brinu o kućnom ognjištu

max 3	
-------	--

3. Iz popisa božanstava ispiši imena onih koja čine kapitolijsku trijadu.

Jupiter, Mars, Venera, Dijana, Apolon, Minerva, Vesta, Junona

_____, _____, _____

max 3	
-------	--

4. Dopuni rečenicu.

Hram posvećen svim bogovima zvao se _____.

max 1	
-------	--

5. Navedi (na hrvatskom jeziku) naziv mjeseca u kojemu su se održavale svetkovine Saturnalijske.

_____

max 1	
-------	--

max 12	
--------	--

RJEŠENJA

I. PRIJEVOD TEKSTA

Napomena: Mole se ispravljati da za polovična (nepotpuna) rješenja ne daju polovične bodove.

Hercules a puero	Herkul je od djetinjstva - 1 bod
corpus suum	svoje tijelo - 1 bod
diligenter exercebat;	marljivo vježbao; - 1 bod
magnam partem diei	velik dio dana - 1 bod
in palaestra consumebat;	u vježbalištu (hrvalištu) je provodio; - 1 bod
didicit etiam	naučio je također - 1 bod
arcum intendere et tela conicere.	napinjati luk i odapinjati strjelice. - 1 bod
His exercitationibus	Ovim vježbama - 1 bod
vires eius confirmatae sunt.	njegova je (fizička) snaga bila ojačana - 1 bod
In musica etiam a Lino Centauro erudiebatur	U glazbi je bio također poučavan od Kentaura Lina / Također, Kentaur Lin ga je poučavao u glazbi - 1 bod
(Centaury autem equi erant	Kentaury pak bijahu konji - 1 bod
sed caput hominis habebant);	ali imali su glavu čovjeka / čovječju - 1 bod
huic tamen arti	oko ovog umijeća - 1 bod
minus diligenter studebat.	manje marljivo se trudio. - 1 bod
Hic Linus Herculem olim obiurgabat,	Ovaj Lin jednom je Herkula korio - 1 bod
quod non studiosus erat;	što ne bijaše / nije revan; - 1 bod
tum puer iratus	tada je razljućeni dječak - 1 bod
citharam subito rapuit,	naglo zgrabio kitaru - 1 bod
et omnibus viribus ... percussit.	i svim snagama udario - 1 bod
caput magistri infelicis	glavu nesretnog učitelja. - 1 bod
Ille ictu prostratus est,	On(aj) je udarcem oboren - 1 bod
et paulo post e vita excessit,	i malo poslije izišao je iz života / umro je - 1 bod
neque quisquam postea ...voluit.	niti je itko poslije htio (i poslije nitko nije htio) - 1 bod
id officium suscipere	prihvatiti tu dužnost - 1 bod

Prijevod: **24**

II. GRAMATIKA

1.

riječ iz rečenice	gramatički oblik	služba u rečenici
<i>corpus</i>	akuzativ jednine	izravni/direktni objekt
<i>in palaestra</i>	ablativ jednine	priložna oznaka mjesta
<i>a Lino</i>	ablativ jednine	vršitelj radnje
<i>infelicis</i>	genitiv jednine	atribut

8

2. a - Musicae arti minus diligenter studebat. 1
b - Linus caput hominis habebat. 1

3. a - Hae exercitationes vires eius confirmaverunt. 1
b - Hercules ab hoc Lino obiurgabatur. 1

Gramatika: **12**

III. CIVILIZACIJA:

1.	a) Mars (mač/koplje/štit); b) Dijana (luk i strijelu); c) Cerera (snop žita); d) Vulkan (čekić)	4
2.	a)3, b)2, c)1	3
3.	Jupiter, Junona, Minerva	3
4.	Panteon	1
5.	Održavale su se u prosincu.	1

Civilizacija: **12**
Ukupno: **48**